

kuva; Riikka Takala

SUOMEN IRLANNINCOBYHDISTYS - FSIC RY
VUOSIKERTOMUS 2022

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	2
PUHEENJOHTAJAN PALSTA	3
JÄSENEKSI?	4
MYYNITUOTTEET	5
VARSAN KOULUTUKSESTA Sara Autelo, hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT)	7
KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari	12
HEPPAVAUVA HAAVEISTA TOTTA Sini Kuure kantakirjasihteeri, tunnistaja	20
MIKSI IHO KUTISEE? Mirva Kettunen/Chia de Gracia	24
MITÄ HEINÄLLE TAPAHTUU TALVIKAUDEN VARASTOINNIN AIKANA? Mirva Kettunen/Chia de Gracia	26
KANTAKIRJANÄYTTELYTULOKSIA	30
IC-CUP 2022 TULOKSET	32
VIRTUAALI MATCH SHOW- TULOKSET	34
YHDISTYKSEN YHTEYSTIEDOT	35

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen

Yhdistyksen ja kantakirjan puheenjohtaja

Tunnistaja, Rotutarkastaja, Kansainvälinen 1.grade rotutuomari

Taas alkaa olla vuosi pulkassa. Yhdistys on hakenut uomiaan nyt sukupolven vaihdoksen aikaan jo useita vuosia. Nyt olemme tilanteessa, jossa kaikki yhdistyksen perustajajäsenet ovat jääneet ”eläkkeelle”, ja hallitus on täynnä uusia ja innokkaita jäseniä. Perehdytyksessä ja koulutuksessa edetään pikkuhiljaa. Edelliset kauteni ovat olleet hyvin tuulisia, muutoksia on ollut paljon, niin viranomaistahoilta kuin hallituksen jäsentasoltakin. Yhdistyksen hallituksessa on käynyt kokeilemassa siipiään useita henkilöitä, joista osa on ollut vain lyhyen aikaa. Tämän vuoden koen olleen kaikista tasaisin ja rauhallisin, siitä kiitos kuuluu kaikille tämän hetken hallituksen jäsenille.

Tänä vuonna on pitkälti keskitytty ajamaan uuden passiasetuksen mukaisia muutoksia yhdistyksen ja kantakirjan toimintaan. Muutoksen myötä on uusittu koko tunnistusasiakirjan malli EU-tasoa vastaavaksi, sekä kantakirjan laskutusjärjestelmä on mennyt sen myötä uusiksi. Nämä muutokset koskevat kaikkia EU-maita sekä Suomessa toimivia rekisteröintitoimistoja. Matka ei ole ollut aivan mutkaton, kehitystä onneksi tapahtuu koko ajan. Lisäksi edistystä on tapahtunut ilmoitus- ja laskutusjärjestelmissä: Olemme vihdoin saaneet käyntiin sähköiset kantakirjailmoitukset sekä laskutukset. Näissäkin edetään pikkuhiljaa.

Näiden muutosten sekä ruokaviraston uuden hallintosopimuksen mukaisesti Suomen irlannincobyhdistys on myös noussut entisestään irlannincobien kantakirjaa johtavaksi elimeksi Suomessa ja yhteistyö muoden rekisteröintielimien kanssa on syventynyt. Olemme kehittäneet yhteistyötä myös ulkomaisten toimijoiden kanssa, ja olemme varsin tyytyväisiä siihen asemaan, johon olemme nyt päässeet.

Tänä vuonna itse sain loppuun vuosia kestäneen 1.grade tuomarikoulutuksen. Yhdistys myös koulutti uusia tunnistajia kaiken muun ohessa palveluiden jatkuvuuden ja paremman saatavuuden takaamiseksi.

Tänä vuonna olemme myös juhlistaneet kantakirjan kymmenen vuotista taivalta, ja tämän myötä jokainen jäsen saa tämän vuosikertomuksen mukana pienen kiitoslahjan.

Ensi vuonna jatkamme taas pienen yhdistyksen voimin rekisteröintipalveluiden tuottamista sekä irlannincobien ilosanoman jakamista ja toivotamme tähän kaikki yhdistyksen jäsenet sekä irlannincobien ystävät tervetulleiksi!

Mukavaa vuoden vaihdetta kaikille!

Mia Miettinen

Puheenjohtaja

LIITY IRLANNINCOBYHDISTYKSEN JÄSENEKSI!

JÄSENMAKSUT 2023

Jäsenmaksu 25 € liittymisvuonna
(sis. 5 € kirjaamismaksun)

Jäsenmaksu 20 € seuraavina
vuosina

Perhejäsen 15 € liittymisvuonna
(sis. 5 € kirjaamismaksun)

Perhejäsen 10 € seuraavina
vuosina

Perhejäseneksi voi liittyä samassa
taloudessa varsinaisen jäsenen
kanssa asuva henkilö.

Liittyminen on helppoa!
jäsen sihteerialta saatte jäsennumeron,
jolla maksaa jäsenmaksun
yhdistyksen tilille:

FI26 1113 3000 6086 75

MITÄ SILLÄ SAA?

-PIENEMMÄT NÄYTTELYMAKSUT

KANTAKIRJANÄYTTELYISSÄ SEKÄ

OSALLISTUMISMAKSUT KOULUTUKSIIN

- KÄTEVÄN JÄSENKORTIN

- ETUJA YHTEISTYÖKUMPPANEILTA JA

TAPAHTUMISTA, JOISSA OLEMME

MUKANA

- VUOSITTAIN PERINTEISEN

JÄSENLEHDEN ILMOITETTUUN

KOTIOSOITTEeseen

Lisätietoja:

Jäsen sihteeri Suvi Leminen

MYYNITUOTTEET

Yhdistyksellä on myynnissä Yhdistyksen logolla varustettuja huppareita, pipoja, t-paitoja, kangaskasseja, mustekyniä sekä tilauksesta myös takkeja. Mikäli haluat tilata tuotteita, ota yhteys Sanna Tiilikainen, s.tiilikainen5@gmail.com

Tuotteisiin lisätään myös toimituskulut paketin koon mukaan (alkaen 4,90€).

Vetoketjuhuppari

Värit: musta, navy, punainen ja turkoosi

Koot: S-XL

Hinta: 50 €+lähetyskulut

Pipot, koko onesize

Värit: musta, tummansininen, punainen ja pinkki

Hinta: 17 €+lähetyskulut

Lippis

Musta lippis valkoisella yhdistyksen logolla

Hinta: 15 €+lähetyskulut

Fleecetakki

Värit: musta, navy ja punainen

Koot: S-XL (pientä kokoa)

Hinta: 40 €+lähetyskulut

T-paita

Mallit: naistenmalli (logo edessä), koot S-XL

Värit: musta, oranssi, punainen, fuksia, turkoosi ja lila

Unisex malli (logo selässä), koot M-XXL

MYYN TITUOTTEET

Pitkähihainen T-paita

Naistenmalli, koot S-XXL

Logo edessä ja takana

Värit: musta, kirkaansininen, punainen

Hinta: 37 €+lähetyskulut

Yleissatulahuopa

Brodeerattu yhdistyksen logo

Värit: kirkaansininen ja pinkki

Hinta: 35 €+lähetyskulut

Kangaskassi

Vihreä

Koko: 38x42 cm

Hinta: 7 €+lähetyskulut

Mustekynä

Kuulakärkikynä

irlannincobyhdistyksen painatuksella

Hinta: 2 €+lähetyskulut

VARSAN KOULUTUKSESTA

Kirjoittaja Sara Autelo
hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT)

kuvat: Mia Miettinen

Sara Autelo kaikenlaisten eläinten kanssa kasvanut hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT) ja opiskelee erikoisammattitutkintoa samasta aiheesta (eläinten hoidon EAT). Kirjoittamisen apuna ovat toimineet ja kokemuksiin jakaneet tunnistaja Mia Miettinen ja hevoskasvattaja Tuula Vanhalakka.

Varsan kasvattaminen yhteiskuntakelpoiseksi, ihmisiin luottavaisesti ja järkevästi suhtautuvaksi aikuiseksi on mielenkiintoinen ja moniulotteinen projekti. Siihen kannattaa suhtautua sopivalla vakavuudella, koska hyvin käyttäytyvä hevonen saa enemmän positiivisia kokemuksia elämässään ja osakseen parempaa kohtelua kuin jännittänyt ja varautunut yksilö.

Varsan asteittainen siedättäminen ja totuttaminen ihmisten luomaan ympäristöön ja toimintatapoihin on hyvä aloittaa aikaisemmin kuin myöhemmin. En kuitenkaan suosittelen aivan vastasyntyneen ylenpalttista käsittelyä, tästä voi olla jopa enemmän haittaa kuin hyötyä. Varsan on tärkeää antaa leimaantua emäänsä ja olla tutussa laumassa mahdollisimman pitkään. Hevosen – niin varsan kuin aikuisenkin – kuuluu saada olla hevonen (olla laumassa, liikkua, tutkia ympäristöään ja syödä tarpeeksi korsirehua) näin se on tasapainoisempi eli helpompi ja turvallisempi ihmiselle käsitellä.

Varsa saa paremman alun elämälleen ihmisten maailmassa, jos emä suhtautuu ihmiseen luottavaisesti ja on itselleen tutussa ja mahdollisimman stressittömissä oloissa varsoessaan. Emän stressi vaikuttaa jo syntymättömään varsaan ja jatkaa vaikuttamista varsan synnyttyä. Emän käsiteltävyyden ja elinoloihin on siis kiinnitettävä huomiota jo astutusta suunniteltaessa.

Emän käytös vaikuttaa varsan käsitykseen elämästä ja korostuu ihmisen kannalta ikävällä tavalla erityisesti jännittävässä tilanteissa. Emälle on luonnollista olla huolissaan varsastaan sekä suojella tätä - tämä pitää varsaa käsiteltäessä ottaa huomioon. Jos emä jännittyy ihmisen läsnäolosta, kosketuksesta ja kiinnipitämisestä, tulee se väistämättä vaikuttamaan varsan käsittelytilanteisiin.

Käytä siis aikaa emän opettamiseen jo ennen varsan syntymää. Emän käytös saattaa muuttua varsan saamisen jälkeen ja tämä ei yleensä ainakaan auta asiaa, eli pohja luottamukselle ja käsiteltävyydelle on syytä olla kunnossa. Emän suhtautuminen vieraisiin ihmisiin on myös hyvä käydä läpi ennen varsomista. Tunne siis hevosesi mielummin paremmin kuin huonommin ja tutustu myös syntyneeseen varsaan tarkkailemalla sitä rauhassa pidempiä aikoja.

VARSAN KOULUTUKSESTA

Kirjoittaja Sara Autelo
hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT)

Varsan oppii ympäristöstään emänsä rinnalla koko ajan, suunnittelu ja ennakoiminen vievät pitkälle. Mieti miten emä suhtautuu vieraisiin ihmisiin, entä vieraiden hevosten tai eläinten hajuihin.

Emän käsittely varsan synnyttyä antaa mallia varsalle miten ihmiset toimivat. Varsan koskettelu aivan vastasyntyneenä ei ole tarpeen, mutta toki joskus tarpeellista. Silloin rauhalliset, suunnitellut ja sopivan jämäkät otteet ovat tarpeen.

Varsomispaikka vaikuttaa siihen, kuinka paljon varsaa on pakko käsitellä ensipäivinä ja viikkoinaan. Osa kasvattajista antaa hevostensa varsoa lauman keskellä pellolla ja tuolloin varsaa ei ole pakko aluksi käsitellä ollenkaan.

Tätä tapaa kannattaisin itse, jos se vain on mahdollista turvallisesti järjestää. Karsinaan syntynyt varsa taas pitää saada emän kanssa ulkoilemaan mahdollisimman turvallisesti ja mieluummin aikaisemmin kuin myöhemmin. Jos varsa voi juosta vapaana emänsä kanssa aluksi, tämä on stressittömämpää molemmille.

Pikku hiljaa varsa luultavasti tarvitsee tässä järjestelyssä riimun, joten aloita hyvin pienissä ja rauhallisissa koulutusrupeamissa. Riippuu ympäristöstä ja varsasta koska riimua on syytä ryhtyä käyttämään – aloita riimuun totuttaminen reilusti ennen kuin se on pakko varsalle pukea. Riimun sopivuus on tärkeää, väärän kokoinen riimu on turvallisuusriski. Valitse riimunnaruksi tarpeeksi pitkä naru, joka ei ole kovin painava.

Aluksi taluttamisen on syytä olla sellaista, että riimunnaru on mahdollisimman löysänä koko ajan ja vain se viimeinen oljenkorsi vaaran välttämiseksi. Taluttaja pysyy siis emän mukana eikä yritä opettaa varsalle näissä siirtymissä mitään. Myöhemmin riimun paineeseen ja ihmisen seuraamiseen opettelu aloitetaan tutussa, häiriöttämässä paikassa askel kerrallaan niin, että emä on rauhallinen eikä liiku samaan aikaan juuri minnekään.

VARSAN KOULUTUKSESTA

Kirjoittaja Sara Autelo
hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT)

Siirrytään sitten tilanteisiin, joiden takia varsaa on parempi totuttaa ajoissa moneen pieneen jännittävään ja mahdollisesti haastavaan tilanteeseen. Viimeistään rokottaminen tai tunnistaminen ovat niitä hetkiä kun varsa kohtaa vieraan ihmisen, jonka on päästävä koskemaan siihen ja vielä satutettava sitä jonkinlaisella neulalla. Ainahan voi myös sattua jotain ikävää ja varsaa tai emää on pakko lääkittää, tai jopa siirtää klinikalle.

Lääkitsemiselle olisi löydyttävä tilat ja puitteet. Eläinlääkärin tullessa tilanne on stressaava vaikka kyse olisi vain rutiinitoimenpiteistä ja tähän auttaa parhaiten ennakointi. Tunnistajallakin on aikataulu, vaikka hänen aikataulunsa ei ehkä ole samalla tavalla hektinen kuin eläinlääkärin, joka saattaa tulla sikalan hajujen kera ja kiirehtiä seuraavaan paikkaan hoitamaan vakavasti loukkaantunutta lehmää. Onko hevosesi tottunut kiireen tuntuun? Oletko sinä? En tarkoita, että pitäisi ryhtyä liikkumaan liioitellun ruskasti ja hätäisesti siedättääkseen hevosia tähän, vaan että on valmistautunut vieläkin vähän paremmin, jotta kiireisessäkin tilanteessa asiat toimivat. Onko emä tottunut olemaan paikassa johon se on otettava lääkinnällisten toimien ajaksi tai varsan tunnistusta varten?

Tunnistukseen kuuluu tunnistuspiirroksen teko, siruttaminen ja jouhien kerääminen. Minkälaisessa paikassa siis tunnistetaan ja missä emä on tunnistuksen aikana? Jos olet epävarma paikan valinnan suhteen, kysy apua suunnitteluun tunnistajalta ajoissa ennen tunnistustilaisuutta. Tunnistajan tarvitsee nähdä hyvin koko varsa piirrosta varten ja varsan pitää jaksaa olla piirrettävänä sekä emän pysyä rauhallisena tämän ajan. Valitse siis paikka tämän mukaan ja totuta emä ja varsa paikkaan etukäteen. Viimeistään tässä kohtaa varsa tarvitsee sopivan riimun sekä hyvän narun. Paikoillaan seisomista on syytä harjoitella lyhyissä pätkissä vähitellen aikaa pidentäen.

VARSAN KOULUTUKSESTA

Kirjoittaja Sara Autelo
hevosalan yrittäjä, eläinten kouluttaja (AT)

Siruttamista varten varsan kaulalta olisi saatava ajeltua karvoja klipperillä. Tähänkin voidaan valmistautua ja tehdä tilanteesta hevoselle mahdollisimman vähän epämukava. Omistatko klipperin tai koiratrimmerin itse? Jos et, harjoitteluun sopii mikä vain suriseva laite – sähköhammasharja, partakone tai vastaava. On tarkoitus varmistaa, että varsa ja emä suhtautuvat surinaan neutraalisti ja että varsaa pääsee lähestymään sekä koskemaan tällaisella surisevalla laitteella. Tässä nyt erityisesti malttia – tarkoitus EI ole pelotella vaan pysyä niin kaukana pelontunteen ja reaktioiden alapuolella, että molemmat sietävät surinaa paremmin tosi tilanteessa. Jos kohtaat haasteita, pyydä neuvoa henkilöltä, joka osaa neuvoa ja opettaa pelottaviin asioihin siedättämisen rentouden ja luottamuksen kautta.

Varsinainen sirutus sitten. Varsa pitää pystyä siruttamaan niin, että se on turvallista sekä sille itselleen että ympärillä oleville ihmisille.

Antaako varsa luottavaisesti koskea itseään? Totuttelun voi aloittaa hevospersoonasta riippuen monella tavalla. Jotkin varsat tulevat luottavaisesti luokse jo hyvin nuorina ja kunhan ne tulevat kohteliaasti, niitä voi alkaa rapsutella ympäri kehoa varhainkin. Jos taas ne ovat varautuvaisempia, niitä voi ryhtyä rapsuttelemaan vaivihkaa emän takaa tai vaikka kepillä.

Tässäkin toki emän luottamus ihmiseen mitataan. Jos varsa on levottomampaa sorttia, voi olla helpompi aloittaa pienemmässä tilassa, jotta se ei yhdistä tilanteeseen turhaa sinkoilua. Edelleen tehdään pienissä pätkissä ja tuntemalla varsasi tiedät tarvitseeko se mieluummin enemmän aikaa. Jos varsa ryhtyy liian tuttavalliseksi ja tunkeilevaksi, tähänkin on syytä puuttua – tunkeileva 600 kiloa ei ole enää niin kovin lutuinen, vaikka varsan syliin änkeäminen saattaakin aluksi olla hellyttävää. Nyrkkisääntönä voikin pitää, että kunhan teet ja totutat niin tee mieluummin vähemmän kuin enemmän, jotta varsasta ei tule liian tuttavallista. Hevoset ovat luonnostaan hyvinkin kohteliaita toisiaan kohtaan ja parhaita opettajia tässä ovat toiset hevoset.

Rapsutteluun on sitten syytä liittää vaivihkaa eri ruuminosien koskettelua ja kaulan tökkimistä sekä hellää nipistelyä. Ensin voi tökkiä ihan vain sormilla, samalla rapsuttaen varsan lempikohdista. Sitten vaikka kynällä tai lääkeruiskulla jossa ei ole neulaa. Kunhan teet tämän järkevästi, varsa ei tarvitse montaakaan kertaa tällaiseta rapsuttelua ja tökkimistä kun se jo alkaa pitää toimenpiteestä.

Tätä pistämiseen totuttamista on siruttamisen takia syytä tehdä hieman enemmän. Siinä missä rokotusneula ei ehkä edes tunnu nahassa ja voidaan laittaa vähän sinnepäin sopivaan paikkaan, sirutus neula on isompi ja laittopaikka tarkempi.

VARSAN KOULUTUKSESTA

Kirjoittaja Sara Autelo
hevosalan yrittäjä, eläintenkouluttaja (AT)

Saahan siis varsaasi lähestyä vieras ihminen (testaa jonkun kaverin kanssa), koskea ja tökkiä kaulaan?

Neulan nipistys tuntuu paljon pahemmalta, jos hevonen on jännittynyt ja pelkää vierasta ihmistä, saatika jos se pomppii samaan aikaan. Jotta emme tulisi opettaneeksi hevosille turhaan jo varsana, että ihmiset ovat kurjia ja hyökkäys on paras puolustus, toivon kaikille aikaa näiden asioiden läpikäymiseen. Lopulta aikaa ei kulu kovinkaan paljoa, jos suunnittelee hyvin ja säästytään työläältä uudelleen kouluttamiselta. Jos hevoset käyttäytyvät ”huonosti” se on ihmisen suunnitelun epäonnistumista, hevonenhan ei tiedä miten sen kuuluisi toimia ja reagoida. On aina ihmisen vastuulla varmistaa, että hevonen osaa toimia sen elämässä eteen tulevilla tilanteilla oikein, rauhallisesti ja luottavaisesti. Kun pyydämme niiltä liian vaikeita asioita, opetamme ne sanomaan meille ei. Pyri siihen, että hevosesi voi aina sanoa sinulle kyllä ja näin ollen onnistua siltä vaadituissa asioissa.

Varsan keskittymiskyky on erittäin lyhyt, anna siis varsalle aikaa mieluummin joka päivä vähän kuin kerran viikossa enemmän. Lopputuloksen kannalta ei ole kovin paljon merkitystä aloitatko vähän aikaisemmin vai myöhemmin varsan kasvaessa, kunhan aloitat rauhallisesti ja suunnitelmallisesti. Ota varsa emän mukana tottumaan erilaisiin ympäristöihin sekä asioihin.

Elämässä ei voi kaikkeen varautua, mutta hyvä on valmistautua rauhallisesti kaikkeen mihin pystyy. Kaikki mihin on totutettu on varsan ja emän kannalta parempi.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

Tänä vuonna on paljon puhuttanut näyttelyarvostelu. Mitä se on? Miksi sitä tehdään? Mitä se kertoo? Miten sen tulos voi vaihdella eri vuosina?

Suomen irlannincobyhdistys noudattaa alkuperäisen, vuonna 1998 Irlannissa perustetun Irish Cob Society (ICS) jalostusohjesääntöä, joka luotiin samaan aikaan kun rotunimike sai lopullisen hyväksynnän britannian parlamentilta. Tämän jälkeen mm.Hollannissa ICS Netherland Society on perustanut irlannincobien rotukantakirjan vuonna 2002, joka noudattaa heidän omaa jalostusohjesääntöään mutta käyttää ICS:n kanssa samaa rotunimikettä. Tämä aiheuttaa usein hämmennystä etenkin jalostusarvostelun yhteydessä, koska Suomessa toimii myös ICS NLD:n suomen jaosto, toinen irlannincobyhdistys.

Vaikka tavoitteemme ovat pitkälti toisen yhdistyksen kanssa samat, ja toimimme saman rodun keskuudessa, jalostusohjesääntö ja kantakirjat ovat kuitenkin erilaisia. Tämä kahden eri jalostussäännön noudattaminen saman rotunimikkeen keskuudessa tekee myös rodun jalostamisesta sekä sen jalostuskelpoisuuden arvioinnista sekä yhteistyöstä hankalaa. Hevosten omistajien näkökulmasta tilanne voi vaikuttaa täysin käsittämättömältä.

Menemättä kuitenkaan sen enempää kantakirjojen välisiin eroihin, kerron mitä Suomen kantakirjassa alkuperäisen jalostusohjesäännön mukaan arvostellaan:

Kaikissa jalostusnäyttelyluokissa hevoset jaetaan arvostelua varten raskaaseen (heavy, G1) ja keskiraskaaseen (medium, G2) tyyppiin. Tämä jako tapahtuu tällä hetkellä arvostelulomakkeen sarakkeiden perusteella arvostelun aikana, koska arvosteltavien hevosten määrä on toistaiseksi vielä niin pieni. Tulevaisuudessa hevosmäärien kasvaessa arvosteltavat yksilöt voidaan arvostella omissa raskausluokissaan, joka tekee arvostelusta hieman helpompaa.

Tyyppi määräytyy luuston rakenteen mukaan ja vaikuttaa arviointikriteereihin, mm raskaan tyyppin hevoselta vaaditaan runsaampi vuohiskarvoitus. Säären mittauksessa yli 25cm-tuloksen saanut hevonen luetellaan automaattisesti raskaaseen luokkaan.

Säären mittaus tällä hetkellä suoritetaan aikuisten orien eläinlääkärin tarkastuksen yhteydessä. Hevosen omistajan on kuitenkin hyvä tietää, että näillä keinoin voidaan varmistaa oman hevosen luuston raskaus niin näyttelyluokissa kuin jalostuksessakin.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

Hevosista arvostellaan kaikissa näyttelyluokissa rotutyypin (Excellence of breed type), yleisvaikutelmaa (Presence), ylälinjaa (Topline), päätä ja suuta (Head & mouth), kaulaa (Neck), säkä (Withers), lapa (Shoulders), selkä (Back), lautaset (Hindquarters), rinta (Chest), runko (Body), etujalat ja kaviot (Forelegs & feet), takajalat ja kaviot (Hind legs & feet), vuohiskarvoitus (Leg feathering), harja ja häntä (Mane and tail), sekä liikkeet käynnissä ja ravissa.

Liikkeiden tulee olla mekaniikaltaan moitteettomat ja rodulle tyypillisesti pyöreät ja rungon alla etenevät. Symmetrinen lievä melonta etujaloissa on sallittua. Eryyisen toivottavaa on etujalkojen polven selkeä nostaminen ravissa, ns. "stepping action".

Näyttelykehässä on toivottavaa nähdä *pitkää, lennokasta, selän läpi kulkevaa liikettä*. Näin varmistetaan että tuomari näkee hevosen aidon liikekapasiteetin. Mikäli liike jää liian lyhyeksi, on hankala arvioida, mikä hevosen kokonaiskapasiteetti on.

Arvostelun pisteytys on yhdestä viiteen. Saadaksesen jalostusarvosanan (koskee kaikkia Elite-arviointeja sekä G1 ja G2 -luokitusta), eläimen tulee täyttää arvostelukaavakkeen jokaiseen arvostelukohtaan merkitty pistemäärän alaraja.

Pelkkä yhteenlaskettujen pisteiden summa ei automaattisesti oikeuta jalostusarvosanaan. Tällä halutaan turvata rodulle luonteenomaisten erityispiirteiden säilyminen.

Irlannincob on raskas kylmäverirotu, joka kasvaa hitaasti. Eryyisesti nuorten hevosten luokissa pisteiden vaihtelua voi tapahtua vuosittain.

Ensimmäisen kahden ikävuoden aikana hevosen mittasuhteet kasvavat, ja ainoastaan jalkojen luusto saavuttaa lopullisen mittansa (raskasluustoisella yksilöllä tähän voi mennä pidempikin aika). Kolmevuotiaana yleensä alkaa rungon kehittyminen, jolloin tapahtuu mm. lapojen levenemistä ja selän kehittymistä. Yleensä vasta viisivuotiaana alkaa pään ja pienten luiden lopullinen kehitys, joka saavuttaa loppupisteensä noin kymmeneen ikävuoteen mennessä.

Ja mitä raskaampi yksilö, sen pidempään kehittämisessä menee.

Suurten kasvuvaiheiden aikana hevonen saattaa näyttää ajoittain erittäin keskeneräiseltä, mm. varsan/nuoren hevosen takakorkeus on sellainen merkki josta omistaja voi itse päätellä, onko kasvuvaihe alkamassa. Tällaisessa vaiheessa kasvu voi tilapäisesti vaikuttaa vaikka harjan kasvuun tai kaulan lihaksikuuteen, sekä liikkeisiin. Näyttelyarvostelussa nämä seikat vaikuttavat toki madaltavasti hevosen kokonaipisteisiin.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

Käydäänpä seuraavassa läpi irlannincobien alkuperäistä jalostushjesääntöä!

Irlannincob on yleisilmeeltään tiivisrakenteinen ja voimakas hevonen, jolla on suuret luut ja runsaat lihakset. Se on käyttötarkoitukseltaan hyvä yleishevonen. Yksilöiden väliset erot rotevuudessa voivat olla suuria. Irlannincob on rakenteeltaan sopusuhtainen, rungoltaan neliömäinen, ryhdikkäästi seisova ja vaikuttavan näköinen.

YLÄLINJA - Pää on voimakkaan, kaareutuvan ja hyvin kiinnittyneen kaulan ylpeästi kannattelema. Kaulan linja jatkuu yli hyvin muodostuneen sään ja päättyy selän etuosaan. (Tämän piirteen tulee olla erityisen selkeä oreilla). Lihaksikas selkä on lyhyt, suora ja kohti lonkkaa aavistuksen ylöspäin kalteva. (Selkäranka ja/tai lonkkaluut eivät saa erottua). Ristiselkä on melko korkea, lautasten päältä erityisen lihaksikas ja lihakset toisistaan selväpiirteisesti erottuvat. Selkärangan kaltevuus lautasilta häntään ei saa olla liiallinen. Häntä kiinnittyy melko ylös jatkaen pyöreiden lautasten linjaa.

LUUSTO - Irlannincobit luokitellaan luustoltaan keskiraskaisiin, tai raskaisiin. (Poikkeuksia tästä voidaan sallia vain tammoilla ja ruunilla)

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

LUONNE - Irlannincob on luonteeltaan lauhkea, oppivainen ja halukas miellyttämään. Hyvä irlannincob on seurallinen, rauhallinen ja ystävällinen sekä ihmisiä että toisia eläimiä kohtaan. Aggressiivinen ja uhkaileva käytös, kuten luimistelu, potkiminen, pureminen ja näyttelykehässä esittäjän hallinnasta riistäytyminen johtaa hylkäämiseen.

KORKEUS - alle 170 cm

PÄÄ - Pää on suora ja komea sekä sopusuhtainen muuhun hevoseen nähden. Otsa on leveä ja turpa, leukaperät sekä posket ovat selväpiirteiset ja runsaat.

SUU - Hevosella tulee olla tasapurenta.

SILMÄT - Silmät ovat pyöreät, avoimet ja arkailemattomat ja sijaitsevat selkeästi erillään.

KORVAT - Korvat ovat sievät ja hyvin kiinnittyneet.

KAULA - Kaula on tanakka ja hyvin lihaksikas, muttei liian lyhyt. (Orilla kaulan tulee olla erityisen lihaksikas ja kaareva.)

LAPA - Lapa on suuri, voimakas ja viisto.

SÄKÄ - Säkä on keskisuuri ja hyvin lihaksikas.

RINTA - Rinta on voimakas, ja hyvin lihaksikas, muttei liian leveä tai kapea.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

SELKÄ - Selkä on lyhyt, suora ja lihaksikas (selkäranka ei saa näkyä) ja se kaartuu hienoisesti ylöspäin kohti lonkkaa.

TAKAOSA - Takaosa on täyteläinen ja pyöreä. Lautaset ovat leveät ja ristiselkä korkea ja lihaksikas. Reisi on hyvin vahva ja lihaksikas, koipi vahva, pitkähäkö ja liittyy voimakkaaseen, melko suoraan kintereeseen.

RUNKO - Runko on lyhyt, tiivis ja tynnyrimäinen.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

ETUJALAT -Etujalat ovat voimakkaat eikä liian lyhyet. Kyynärvarsi on voimakas, hyvän mittainen ja sääri vankkaluinen ja leveä.

ETUPOLVET JA KINNERNIVELET - Etupolvet ja kinnernivelet ovat hyvin kehittyneet ja lustoltaan runsaat, kuitenkin suhteessa hevosen kokoon.

VUOHISET - Vuohisnivelet ovat kooltaan sopusoinnussa hevosen muiden nivelten kanssa. Vuohisten tulee olla riittävän, mutta ei liian pitkät. (pysty tai vento vuohinen katsotaan virheeksi.)

Tässä kohdin itseasiassa tulee mieleen asia, jota usein kysytään ja ihmetellään: Irlannincobin pattipolvet. Ne ovat aina hyvä asia, jos etupolvet näyttävät "pattimaisilta". Olenpa joskus käynyt keskustelun eläinlääkärin kanssa, jossa eläinlääkäri olisi halunnut kuvata polvet ja poissulkea nesteilyn nuorelta hevoselta. Kysymyksessä oli kuitenkin erittäin raskarakenteinen irlannincob, jolla polvet olivat hyvin kehittyneet. Kuvia ei otettu.

Eli jos polvi on hyvin erottuva sekä edestä että sivusta - sinun hevosellasi on äärimmäisen hyvin rakentunut jalkojen luusto. Saman rakenteen voi myös erottaa takajaloista kinnernivelistä. Nekin tulisivat erottua selkeästi.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

KAVIOT - Kaviot ovat hyvän muotoiset ja kooltaan hevosen rakenteeseen ja painon kantamiseen sopivat.

VUOHISKARVAT - Runsas vuohis/jalkakarvoitus on rodun ominaispiirre, erityisen runsas se on raskaammilla irlannincobeilla. Keskiraskailla hevosilla vuohiskarvojen määrä voi vaihdella huomattavasti. Vuohiskarvoitus alkaa polven ja kintereen takaa ja päättyy paksuun kavion kannat peittävään karvoitukseen. Jalan etupuolella karvoitus alkaa vähintään ruununrajasta ja peittää kavion.

KANTAKIRJAN TOIMINNOT AUKI: NÄYTTELYARVOSTELUSTA

Kirjoittaja Mia Miettinen, kansainvälinen 1.grade rotutuomari

HARJA JA HÄNTÄ - Harja ja häntä ovat runsasjouhiset ja näyttävää. Niiden tulisi kasvaa maksimipituuteensa.

LIIKKEET - Irlannincob liikkuu näyttävästi. Värien kirjo, runsaat jouhet ja vuohiskarvat lisäävät näyttävyyttä. Liikkeet ovat terveet ja ilman merkkejä perinnöllisistä vioista

Jokaisessa näyttelyssä palkitaan myös näyttelyn paras esittäjä. Tämän palkinnon yleensä saa henkilö, joka tekee hevosen kanssa hyvää yhteistyötä ja jonka valinta sekä toiminta on ollut suunnitelmallista.

Tulisi muistaa, että hyvät liikkeet esittää henkilö, jolla on pitkät jalat ja napakka ote. Ei siis kannata valita esittäjäksi henkilöä, joka ei pysty juoksemaan hevosen tahdissa tai joka saa hevosen jäämään omaan varjoonsa. Esittäjän tulisi erottua hevosesta, eli vaatetukseen tulisi kiinnittää huomiota. Vastavärit ja siistit vaatteet ovat aina hyvä vaihtoehto. Esittäjän on myös hyvä harjoitella hevosen kanssa ennen näyttelypaikalle saapumista, sillä se tekee yhteistyöstä helpompaa sekä toiminnasta turvallisempaa.

Lopuksi haluan todeta, että ei ole olemassa huonoja hevosia. Jokaisessa hevosessa on jotain hyvää, johonkin käyttötarkoitukseen. Kaikki eivät toki ole syntyneet jalostushevosiksi, mutta onneksi niillä voi tehdä paljon muutakin.

Nähdään näyttelyissä!

HEPPAVAUVA HAAVEISTA TOTTA

Sini Kuure

kantakirjasihteeri, tunnistaja

Vanhemmat varsalle!

Kaikki alkaa siitä, että tulevalle karvalapselle etsitään sopivat vanhemmat, jos sinulla on tamma, on aika suunnata katse uhkeiden ori urhojen pariin. Jos oma orisi etsii mielitiettyä on yhtenä mahdollisuutena ottaa tamma niin kutsutusti Leasinkiin, eli

ylläpitoon sitä vastaan, että saat pitää varsan itselläsi. Varsan taival alkaa siis jo edellisenä keväällä jonkun varsa kuumeisen ajatuskuplasta (Jeij!).

Oli tilanne mikä tahansa ja varsan kaipuu kova, on hyvä pysähtyä miettimään millaisen tulevaisuuden tupsujalan haluaa kasvattaa.(Ylläpitoa suunnitteleville vinkkaan, että yhdistyksen sivuilta löytyy hallintaoikeuden siirrolle oma lomake.)

Jokainen haluaa varmasti terveen ja hyvin voivan varsan ja näin ollen on tärkeää olla tietoinen mahdollisista sairauksista tai rakenteellisista ominaisuuksista kun Tamma ja Ori laitetaan yhteen. On myös hyvä miettiä millaisia muita ominaisuuksia haluat korostaa seuraavalla sukupolvella, oli sitten kyse ihan tulevasta elämän toverista kotipihaan, kisakenttien katseen kääntäjästä tai näyttely kehien ruusukehaista.

Ja kaikesta suunnittelusta ja päähkäilystä huolimatta luonto aina päättää kuitenkin lopputuloksen(eikö olekin jännittävää!!)

Kun astumisen aika koittaa, on tärkeää suunnata katse jo aavistuksen verran seuraavaan vuoteen, jolloin varsa rekisteröidään. Näihin valmisteluihin kuuluu pari paperihommaa.

Rekisteröintiin valmistautuminen

Tulosta kotisivuiltamme lomakkeet astutusta varten. Lomakkeita on kolme, ensimmäinen astutusilmoitus omake jää oriin omistajalle ja toinen astutusilmoitus jää tamman omistajalle, kolmas lomake on syntymäilmoitus, jonka Oriin ja tammanomistaja täyttävät yhdessä, joko niin, että syntymäilmoitus on valmiiksi molempien allekirjoittama tai niin, että oriin omistaja allekirjoittaa lomakkeen esimerkiksi vasta kun varsamaksu on maksettu. Tärkeää on kuitenkin, että sopimuksen molemmat osapuolet ovat tietoisia ehdoista.

HEPPAVAUVA HAAVEISTA TOTTA

Sini Kuure

kantakirjasihteeri, tunnistaja

Kun Astuminen on hoidettu ja päivämäärät merkattu huolellisesti ilmoitukseen, **astutusilmoitus** lähetetään kantakirjalle (oriin omistaja hoitaa tämän), joko paperisena tai sähköisen palvelumme kautta astutusvuoden marraskuun viimeiseen päivään mennessä.

Vielä ultrataan tamma tiineeksi ja Huh! Ja eikun odottamaan! Kuluu syksy, kuluu kevät ja viimein on h-hetket käsillä! Ja PUM! Uusi ja kauan odotettu elämä on viimein saapunut maailmaan!

RULE OF THREE

WRITTEN & DRAWN BY
KELLY FERDINANDO ©2007-2008

Vauva kuplassa on helppo unohtaa, että mitä pitikään tehdä

Nyt on aika kaivaa viime vuoden lomake esille ja kirjata ylös syntymäpäivä ja alkaa miettiä varsalle nimeä sekä tarkastaa, että kaikki allekirjoitukset löytyy lomakkeesta ja jos ei, niin hoitaa asia ennen kuin tunnistaja saapuu. Voit lähettää täytetyn syntymäilmoituksen suoraan kantakirjasihteerille postitse ja tehdä sähköisesti ilmoituksen syntyneestä

varsasta tai pitää lomakkeen tallessa tunnistajan saapumista varten ja antaa tuolloin tunnistajalle, joka toimittaa sen kantakirjasihteerille.

Syntymäilmoitus tehdään kuukauden sisällä varsan syntymästä. Jos kuitenkin käy niin, että ilmoituksen lähettäminen viivästyy, veloittaa ruokavirasto korotetun maksun tunnistusasiakirjasta. (Teemme töitä Ruokaviraston alla, joka hoitaa tunnistusasiakirjojen laskuttamisen ja määrittää hinnat)

Kun syntymäilmoitus on lähetetty kantakirjasihteerille, voi hetken nauttia vain varsan kasvusta ja ihmetellä (oi sitä auvoa kun ne onkin pieniä ja ihmeellisiä ensimmäisinä viikkoina).

HEPPAVAUVA HAAVEISTA TOTTA

Sini Kuure

kantakirjasihteeri, tunnistaja

Kun varsan kanssa on tultu sinuiksi, on hyvä alkaa valmistautumaan tunnistusta varten. **Tunnistaja on sinuun yhteydessä** ja sovitte ajan hänen saapumiselle.

Kun Tunnistaja kurvaa pihaan, hän olettaa: varsan olevan puhdas, jotta kaikki merkit saadaan piirettyä tunnistuspiirrokseen oikein. totutettu riimuun ja ihmisiin siinä määrin, että käsitteleminen on turvallista kaikille osapuolille (tunnistaja joutuu ”syynäämään” joskus varsoja merkkejä etsiessään melko paljonkin)

Varsaa voi totuttaa karvan leikkurin ääneen ja nopeaan kosketukseen, esimerkiksi ottamalla hevosen kaulalta ihoa sormien väliin ja vaikka nipistää. Tällä voidaan jo hieman totuttaa varsaa mikrosirun asettamiseen.

Jos kyseessä on luonteeltaan kovin arka varsa, voit myös sopia tunnistajan kanssa että ajelet karvaleikkurilla valmiiksi n.10x10cm kokoisen neliön varsan kaulalle vasemmalle puolelle kohtaan, johon siru asetetaan.

Valoisa paikka, mielellään sisällä, jossa emä ja varsa mahtuvat olemaan kiinni turvallisesti, eikä esimerkiksi varsa pääse karkaamaan sirutuksen yhteydessä, joka on tunnistuksen epämielyttävien osuus. Toivottavaa on myös, että varsa olisi haettu tunnistuspaikalle mahdollisuuksien mukaan jo valmiiksi, jotta pyydystämiseen ei kuluisi turhaan aikaa ja varsa hermostu turhaan.

On hyvä myös pohtia, onko jotain mitä tunnistajan tulisi tietää etukäteen, esimerkiksi hevosten pitopaikkaan tai alueella liikkuviin muihin eläimiin liittyen.

HEPPAVAUVA HAAVEISTA TOTTA

Sini Kuure

kantakirjasihteeri, tunnistaja

Kantakirjaamista varten otamme myös varsoilta jouhinäytteen (eli nykäisemme pienen harja tupsun juurineen varsasta), joka voi olla hyvinkin epämiellyttävä kokemus herkimmälle varsalle, jolloin harjan kovempaan rapsutteluun totuttamisesta voi olla hyötyä.

Jouhinäytteestä varsalle tehdään DNA-profiili ja varsan vanhemmat ristiin verrataan, jolloin varmistetaan, että varsa on niiden vanhempien jälkeläinen, jotka on ilmoitettu. Tarvitsemme siis molempien vanhempien DNA profiilit tätä varten. Jos meiltä puuttuu jommankumman vanhemman DNA Profiili, niin tarvitsemme, joko jouhinäytteen kyseiseltä vanhemmalta tai jo valmiiksi tehdyn DNA profiilin, jota voidaan verrata ristiin laboratoriossa.

Kun varsa on onnistuneesti sirutettu ja tunnistuspiirros on saatu tehtyä, sekä pikku paran tukkaa nyhdetty, on aika ojentaa tunnistajalle paperinen syntymäilmoitus (jolle olet sitä jo toimittanut) ja pistää tunnistaja matkoihinsa. (ystävällisesti toki!)

Laskun Tunnistuksesta saat Ruokavirastolta kolmen kuukauden sisällä passin saapumisesta ja me laskutamme DNA-analyysiin liittyvät kulut.

Voit olla kantakirjasihteeriimme yhteydessä kaikissa rekisteröintiin liittyvissä kysymyksissä. Älä arastele kysyä, tyhmiä kysymyksiä ei ole!

Lisätietoa saat Kotisivuiltamme tai kysymällä suoraan sähköpostitse tai puhelimitse!

MIKSI IHO KUTISEE?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Hinkkausta? Hankausta, kutinaa?

Hevosen kutisevaan ihoon voi olla monia erilaisia syitä; mm. erilaiset ihottumat, iho-tulehdukset, kuten sieni-infektiot, atooppinen iho, ulkoloiset, epäsopiva ruokavalio ja allergiat tai yliherkkyydet. Myös rotu voi vaikuttaa kutinan syihin: hevosilla, joilla on ns. tupsulajat ja pitkät vuohiskarvat, syynä voi olla vuohispunkit. Suomenhevosilla, islanninhevosilla ja shetlanninponeilla taustalla saattaa olla kesäihottuma. Kesällä yleinen syy on nimenomaan kesäihottuma ja yleisesti ötökät.

Kutinan ja ihovaivojen taustalla voi olla myös ihon liiallinen kuivuminen ja/tai rasvahappovaje. Kuivuus voi näkyä mm. ihon hilseilynä tai huonona karvana tai liiallisena hankaamisena. Yleisesti ottaen kuivan ihon ongelmat pahenevat talvella, iho voi tuntua aralta tai kiristävältä ja hevosilla erityisesti häntä- ja harjamarto voivat hilseillä. Myös loimittaminen voi aiheuttaa ihon kuivumista. Tällaisessa tapauksessa iholta haihtuu liiallisesti kosteutta, mikä aiheuttaa kutinaa ja hilseilyä.

Kuivan ja kutisevan ihon eväät

Ihon kuntoon vaikuttavat ravinnossa monet eri tekijät: elimistön tulee saada riittävästi oikeita vitamiineja ja kivennäisaineita sekä iholle tärkeitä rasvahappoja. A-vitamiinia tarvitaan solujen kasvuun ja ihon terveyden ylläpitoon. Hevoselle hyvä A-vitamiinin lähde ovat porkkanat, koiralle mm. maksa ja turska. Myös B-, ja C-vitamiineilla on osansa ihon hyvinvoinnissa. Kuitenkin ehkä kaikkein oleellisin ”ihovitamiini” on E-vitamiini, joka on C-vitamiinin tavoin voimakas antioksidantti, joka suojaa ihoa ulkoiselta ja sisäiseltä oksidatiiviselta stressiltä. Kivennäisaineista iholle oleellisimmat ovat sinkki ja biotiini.

Tärkeimmät omega-rasvahapot ihonhoidon kannalta ovat omega-6 ja omega-3-rasvahapot. Muita ihon kannalta tärkeitä rasvahappoja ovat mm. mustakuminassa esiintyvä omega-9-rasvahappo sekä tyrnimarjasta saatava omega-7-rasvahappo. Välttämättömiä rasvahappoja ovat omega-6-rasvahappoihin lukeutuva linolihappo (LA) ja omega-3-rasvahappoihin lukeutuva alfa-linoleenihappo (ALA). ALA-rasvahappoa löytyy pellavansiemenistä, chiasta, hampusta ja tuoreesta ruohosta. Sen sijaan kuivassa heinässä ei näitä rasvahappoja ole juurikaan enää jäljellä.

Linolihappo on erityisen merkittävä ihon suojaamisen kannalta, sillä sen puute aiheuttaa erilaisia iho-ongelmia, kuten juuri ihon kuivumista ja hilseilyä. Linolihapon puute voi aiheuttaa myös karvanlähtöä sekä alttiutta bakteeri- ja hiivainfektioille.

MIKSI IHO KUTISEE?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Linolihappo toimii ihoa kosteuttavana ja huoltavana rasvahappona ja auttaa huolehtimaan, että ihon luonnollinen suojakerros säilyisi myös sisäpuolelta ehjänä. Tämä estää kosteuden liiallisen haihtumisen ja sitä kautta ihon kuivumisen.

Kasviöljyistä saatavat rasvahapot tukevat ihon omaa luontaista suojamekanismia. Kalasta saatavilla rasvahapoilla ei tätä ominaisuutta ole. Linolihappoa on runsaasti muun muassa viljoissa, kaurassa, hampussa ja hampuöljyssä.

Välttämättömiä rasvahappoja on eläimen saatava ravinnostaan, sillä niitä elimistö ei pysty valmistamaan itse. Siksi on tärkeää varmistaa, että eläin saa ravinnostaan riittävästi ja sopivassa suhteessa sekä omega-3, että omega-6-rasvahappoja. Välttämättömien rasvahappojen puutteen on osoitettu vaikuttavan ihon kunnon lisäksi mm. hermoston toimintaan. Elimistölle tärkeiden omega-rasvahappojen hyötykirjo on varsin laaja, mutta yksi niiden tärkeimmistä ja tutkituimmista terveyshyödyistä on, että ne hillitsevät tulehduksia, myös iholla. Samalle ne myös ylläpitävät karvapeitteen hyvinvointia ja kiiltoa.

Tutkimuksissa on todettu omega-rasvahappojen tukevan nivelten aineenvaihduntaa nivelrikon yhteydessä. Siitospeläimillä omega-3-rasvahapot voivat vähentää tiineyden aikaisia kohdun tulehdustiloja, voivat kasvattaa follikkelin kokoa ja parantaa munasolun ja alkion elinkykyisyyttä. Omega-3-rasvahappolisästä voivat hyötyä myös hevoset, jotka kärsivät tulehduksellisista suolistosairauksista, metabolisesta oireyhtymästä tai kaviokuumeesta.

MITÄ HEINÄLLE TAPAHTUU TALVIKAUDEN VARASTOINNIN AIKANA?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Ja mitä se tarkoittaa hevosten vitamiinitankkauksen kannalta?

Hevosten vitamiinitäydennyksen tarve vaihtelee Suomessa vuodenaikojen mukaan. A- ja E-vitamiineja hevonen saa runsaasti laidunruohosta. Keväällä ja kesällä D-vitamiinia muodostuu hevosen iholla auringonvalon vaikutuksesta, mutta talven pimeinä kuukausina ja loimitetuilla hevosilla näin ei pääse tapahtumaan. Kaadetun heinän sisältämien vitamiinien määrä vähenee varastoinnin myötä ja mitä pidemmälle talvi kuluu ja mitä lähemmäksi uusi kesä tulee, sitä vähemmän heinässä on jäljellä tärkeitä vitamiineja. Näin ollen sisäruokintakaudella hevonen tarvitsee vitamiinitäydennystä, joista tärkeimmät ovat A-, D- ja E-vitamiinit.

Minne heinän vitamiinit katoavat?

Heinän varastoiminen talven yli vaikuttaa auttamattomasti heinän sisältämiin vitamiinimääriin. Valkuais- ja kivennäisainepitoisuuksiin sillä ei ole vaikutusta. Erityisesti heinästä tuhoutuu talvikauden varastoinnin myötä E- ja A-vitamiineja.

Tuore vihreä nurmi sisältää paljon A- ja E-vitamiineja, mutta suuri osa vitamiineista menetetään jo heinäkorjuussa. Heinänteon jälkeen heinän sisältämä karotenoidipitoisuus laskee keskimäärin seitsemällä prosentilla per varastokuukausi. Tämä on tärkeä seikka huomioida myös siinä tapauksessa, jos hevoselle syötetään ylivuotista heinää.

Aikaisin korjattu heinä sisältää enemmän A-vitamiinin esiastetta eli karotenoideja kuin myöhemmin kesällä korjattu kortisempi heinä. Väritään vihreä heinä sisältää karotenoideja enemmän kuin keltaisempi heinä. Myös korjuuajan sää vaikuttaa heinän ravinnepitoisuuteen: sateet ja heinän kastuminen vähentävät heinän vitamiinien määrää.

Heinän kuivuminen aurinkoisella säällä vähentää heinän A- ja E-vitamiinipitoisuuksia, mutta lisää D-vitamiinipitoisuutta. Lisäksi heinän sisältämä E-vitamiini tuhoutuu kosteuden ja hapen vaikutuksesta ja siksi kaikkien hevosten, jotka eivät saa vihreää tuoretta ruohoa päivittäin, tulisi saada ravintoonsa lisättyä E-vitamiinia.

Hyvä nyrkkisääntö heinän A-vitamiinien suhteen on, että mitä vihreämpää heinä on, sitä enemmän se sisältää karotenoideja ja mitä keltaisempaa se on, sitä vähemmän se sisältää karotenoideja.

MITÄ HEINÄLLE TAPAHTUU TALVIKAUDEN VARASTOINNIN AIKANA?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Sisäruokintakauden vitamiinitäydennykset: muista ainakin A, D- ja E

Suurin vitamiinitäydennystarve on kilpahevosilla, siitostammoilla sekä kasvavilla varsoilla. Vähäisin lisävitamiinien tarve puolestaan on vähintään 2-3 tuntia päivässä laiduntavalla hevosella. Talvikaudella hevoset, jotka saavat pääosin ravinnokseen karkearehua, viljaa ja peruskivennäisiä, tarvitsevat aina vitamiinitäydennystä. Raskaasti työskentelevät hevoset tarvitsevat vitamiinitäydennystä enemmän kuin levossa olevat hevoset.

Vitamiinit jaetaan niiden liukoisuuden perusteella rasva- ja vesiliukoisiin vitamiineihin. Erityisesti rasvaliukoiset A-, D- ja E-vitamiinit ovat tärkeitä talvikauden ruokinnassa aina siihen saakka, kunnes hevonen pääsee laitumelle tai saa uuden sadon heinää.

Kesän aikana hevonen pystyy jossain määrin varastoimaan elimistöönsä näitä vitamiineja. Talven edetessä elimistöön varastoituneet vitamiinit kuluvat kuitenkin loppuun muutamassa kuukaudessa, ja kun samalla karkearehun vitamiinipitoisuus laskee eikä auringonvaloakaan ole D-vitamiinin tuotantoa varten saatavilla, on syytä lisätä näitä vitamiineja päivittäiseen ruokintaan. Tarpeen suuruus riippuu siitä, mitkä ovat hevoselle mahdollisesti annettavien täysrehujen vitamiinipitoisuudet

Vesiliukoisia vitamiineja ovat B- ja C-vitamiinit. Vesiliukoiset vitamiinit eivät juurikaan varastoidu elimistöön, ja siksi niitä on saatava ravinnosta päivittäin.

Hevonen tuottaa itse näitä vitamiineja suolistonsa pieneliöstön avulla. Vesiliukoisten vitamiinien liikasaanti synteettisistäkin rehuista ei yleensä aiheuta haittavaikutuksia, sillä ne eivät varastoidu kehoon suurissa määrin, toisin kuin rasvaliukoiset vitamiinit. Pääsääntöisesti hevonen pystyy muodostamaan rehuista elimistöössään C-, K- ja B-vitamiineja. Viljat, leseet ja hiivat toimivat hyvinä B-vitamiinien lähteinä. C-vitamiinia muodostuu hevosen maksassa ja sitä varastoituu moniin kudoksiin.

Eri vitamiinit käyttäytyvät kehossa eri tavoin. Vesiliukoisen C-vitamiinin käyttäytyminen tunnetaan erityisen hyvin. Annosten suurentuessa tarvetta suuremmiksi vitamiinin imeytyminen suolesta vähenee. Esimerkiksi ravinnon sisältämä 100 mg C-vitamiinia imeytyy jokseenkin kokonaan, mutta kymmenkertaisesta määrästä imeytyy enää puolet ja satakertaisesta annoksesta 10 – 20 %.

MITÄ HEINÄLLE TAPAHTUU TALVIKAUDEN VARASTOINNIN AIKANA?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Yleisimmät virheet vitamiiniruokinnassa

Hevosien vitamiiniruokinnan virheet johtuvat usein joko liiallisesta vitamiiniravinteiden käytöstä tai heikkolaatuisesta rehusta.

Moniin täysrehuihin ja teollisiin kivennäisiin on lisätty vitamiineja ja silloin tulee olla tarkkana päällekkäisyyksissä eri säkeistä ja purkeista syötettävien teollisten vitamiinien kanssa yliannostusten välttämiseksi.

Kasveissa, hevosen luonnollisessa ravinnossa, vitamiinit esiintyvät aina vitamiinien esiasteina. Esiasteet muuttuvat hevosen elimistössä vitamiineiksi, mikäli elimistöllä on vajetta vitamiineista. Synteettisessä muodossa olevat vitamiinit imeytyvät aina kokonaan hevosen ruuansulatuskanavassa, toisin kuin esiasteina olevat, joita muuntuu hevosen elimistössä vitamiineiksi vain tarpeellinen määrä. Luonnollisten, suoraan ravinnosta saatavien vitamiinien yliannostuksen vaaraa ei ole.

Suomessa hevosilla on useimmiten puutetta rasvaliukoisista vitamiineista, erityisesti D- ja E-vitamiineista. Erityisesti urheiluhevosilla sekä kasvavilla varsoilla riittävän D- ja E-vitamiinien saanti on tärkeää, sillä liian vähäinen D-vitamiinin saanti voi aiheuttaa kasvuhäiriöitä ja heikentää luustoa.

E-vitamiinilla on merkittävä rooli monissa elimistön perustoiminnoissa kuten immuunipuolustuksen ylläpitämisessä sekä hermoston ja lihasten toiminnassa. Suurin E-vitamiinin tarve on tiineillä ja imettävillä tammailla, varsoilla ja nuorilla hevosilla sekä urheiluhevosilla. Huomioitavaa on myös se, että ruokinnassa käytettävä kasviöljy lisää hevosen E-vitamiinin tarvetta. Lisäksi kilpahevosella on elämässään paljon stressaavia tilanteita, jotka voivat heikentää myös vesiliukoisten vitamiinien hyväksikäyttöä.

Erilliset vitamiinilisät ovat tarpeen erityisesti, jos hevosen suolistomikrobiston normaalitila on häiriintynyt esimerkiksi stressin, lääkekuurin tai ripulin vuoksi. Suolistomikrobien toimintaa, ja sitä kautta vitamiinien muodostumista voidaan tukea ruokkimalla hevosta hyvälaatuisella karkearehulla ja välttämällä väkirehualtaista ruokintaa. Myös vieroitettut varsat saattavat hyötyä K-vitamiinilisästä niiden ensimmäisellä sisäruokintakaudella, sillä K-vitamiini tukee varsojen luuston kehittymistä. Urheiluhevosilla voi olla perusteltua antaa myös B-vitamiinilisää, sillä B-vitamiinit osallistuvat energia-aineenvaihduntaan. Lisäksi B-vitamiineja voidaan antaa hevoselle karvanvaihdon aikaan. Hevoset, joilla on ongelmia kavioiden tai karvapeitteen kunnon kanssa, voivat hyötyä H-vitamiinin (biotini) lisäsaannista.

MITÄ HEINÄLLE TAPAHTUU TALVIKAUDEN VARASTOINNIN AIKANA?

Mirva Kettunen/Chia de Gracia

Erityisesti rasvaliukoisten synteettisten vitamiinien saannilla on olemassa toksisuusraja eli liian suuret vitamiinimäärät voivat aiheuttaa hevoselle myrkytyksen. Tätä kuitenkin paljon todennäköisempää on jonkin vitamiinin puutostila. Kaikkia vitamiineja on silti turvallisinta saada vain suosituksia vastaavina kohtuullisina määrinä.

Lähteet:

The Horse: <https://thehorse.com/19685/nutrition-loss-in-stored-hay/>

Holistic Horse: <https://holistichorse.com/health-care/hay-is-missing-key-nutrients/>

<https://aaep.org/horsehealth/hay-quality-and-horse-nutrition-evaluating-your-horses-nutritional-needs>

<https://www.midriversequine.com/vitamin-loss-hay/>

KANTAKIRJANÄYTTELYTULOKSET 2022

Urjala 4-5.6 2022

Tamma- ja varsanäyttely

1-VUOTIAAT TAMMAT:

TRIBALL DANCE 58.5P 2PALKINTO

2-VUOTIAAT TAMMAT:

ROSE'S WILMA 64P 2PALKINTO

AIKUISET TAMMAT:

CRYSTAL MIMOSA 77P 1PALKINTO LV BIS I

FANTASY MINNIE 70P 1PALKINTO

RUUNAT:

WHITE SUN 76.5P 1PALKINTO LV BIS II

DOUGLAS 70P 1PALKINTO

PARAS ESITTÄJÄ: ALENA MATVEEVA

LÄMMIN KIITOS SPONSORIT

BIOFARM,

HEVARI,

RUUSUKEDSIGN (ENTINEN RUUSUKESTUDIO),

CHIADEGRACIA,

MAKEISTUKKU MIKA VIRTANEN

SEKÄ MYÖS YHTEISTYÖTAHOT HESSI-TALLI JA FARMILA OY

KANTAKIRJANÄYTTELYTULOKSET 2022

Oripäivä

1-VUOTIAAT ORIT:

TORNADO OF BALTLAND POISSA

BIG KODI POISSA

TARA'S ZEUS 68.5P 1 PALKINTO LV

STARSKYS MAJESTY ACE 61P 2PALKINTO

2-VUOTIAAT ORIT:

ROCKY GREY 70P 1PALKINTO LV BIS II

HERMIT'S RED EAGLE 66.5P 1PALKINTO

AIKUISET ORIT:

SHINING LENNY 77P 1PALKINTO LV BIS I

SD ROCKETMAN 77P 1PALKINTO

STARSKY'S SILVER DREAM 67P 2PALKINTO

STAR SKY'S MIDNIGHT MOONLIGHT 76P 1PALKINTO

CARU SUNDANCE 71P 1PALKINTO

KORPIMÄEN WHISKEY 63P 2PALKINTO

HEPOKANKAAN ISAC SPIRIT 63.5 2PALKINTO

PARAS ESITTÄJÄ: TIMO LIPPONEN, STUD LILIUM HORSES

VIRTUAALIKOULUKISOJEN TULOKSET

1.6.2022

LK 1. HELPPO D:1

1. SANNA LAINE - ELYSIAN AISLINN 63,158 %

LK 2. HELPPO C:1

1. SANNA TIILIKAINEN - HANNA'S CURRY 62,500 %

LK 3. HELPPO B:0

1. JONNA JAAKKOLA - SILVER HILL'S WILDWITCH 63,400 %

2. JESSI HÄRKÖNEN - WILDA STAR 62,000 %

3. PIIA MÄKÄRÄINEN - WIISKULMAN SHONEY 60,600 %

4. SANNA TIILIKAINEN - HANNA'S CURRY 56,400 %

1.7.2022

LK 1. HELPPO D:1

1. SANNA MAULA - WIISKULMAN DONOVAN 63,947 %

LK 2. HELPPO C:1

1. ALENA MATVEEVA - WHITE SUN 68,000 %

2. SANNA TIILIKAINEN - HANNA'S CURRY 64,000 %

LK 3. HELPPO B:0

1. ALENA MATVEEVA - WHITE SUN 65,500 %

VIRTUAALIKOULUKISOJEN TULOKSET

1.8.2022

LK 1. HELPPO D:1

1. RIIKKA TAKALA - FANTASY BLACK HEART 65,000 %
 2. NIINA TOUHONEN - ROSE'S LYYDIA 61,053 %
- SANNA MAULA - WIISKULMAN DONOVAN 59,737 %

LK 2. HELPPO C:1

- ALENA MATVEEVA - WHITE SUN 68,250 %
- JENNI PERÄLÄ - WILD BLACK PEARL 63,75 %
- SALLA LEINO - FLEUR 53,75 %

LK 3. HELPPO B:0

- KIA HYTTINEN - WILDA STAR 65,200 %
- ALENA MATVEEVA - WHITE SUN 63,500 %
- PIIA MÄKÄRÄINEN - WIISKULMAN SHONEY ,800 %
- JONNA JAAKKOLA - SILVER HILL'S WILDWITCH 60,000 %

VIRTUAALI MATCH-SHOW TULOKSET 2022

LUOKKA 1 MAITOVARSAT
LUOKKAVOITTAJA: FARMILAS MOONLIGHT KISSED

LUOKKA 2 NUORET 1-3V
LUOKKAVOITTAJA: LILIUM BEST WHISKEY

ARDAN'S BLACK DEVIL
ROSE'S MERCEDES
ARDAN'S HEMULI
ROSE'S POCAHONTAS
ROSE'S BRIDGET
SAN CLER ANTHRACITE
ROSE'S LYYDIA

LUOKKA 3 AIKUISET TAMMAT
LUOKKAVOITTAJA: ITS BRIDIE

DARCYS SHAKEY LASS
BEAUTY IV
FLEUR
NORA

LUOKKA 4 AIKUISET ORIT JA RUUNAT
LUOKKAVOITTAJA: WHITE SUN

ACRESDALE STORMZY
BLACK THUNDERS RICHARD

BIS 1 DARCYS SHAKEY LASS
BIS 2 ACRESDALE STORMZY
BIS 3 ARDAN'S BLACK DEVIL

SUOMEN IRLANNINCOBYHDISTYKSEN YHTEYSTIEDOT

HALLITUS

Mia Miettinen
p. 045-1276547
mia.miettinen@icloud.com
Puheenjohtaja
1.grade tuomari, rotutarkastaja ja
tunnistaja

-
Sanna Tiilikainen
p. +358 50 495 9087
[s.tiilikainen5\(at\)gmail.com](mailto:s.tiilikainen5(at)gmail.com)
Varapuheenjohtaja
Kilpailu-, tapahtuma- ja
näyttelytoimikunta
- myyntituotteet

HALLITUKSEN SIHTEERI
Sonja Altti
Ikaalinen

HALLITUKSEN JÄSEN
Maria Tähtinen
Sipoo
p.+358 45 656 7087
[chester1001.maria\(at\)gmail.com](mailto:chester1001.maria(at)gmail.com)

HALLITUKSEN JÄSEN
Katriina Lindell
Kangasala

Suvi Leminen
p.045-1103229
rhsuvileminen@gmail.com
Rahastonhoitaja
Jäsensihteeri

REKISTERÖINTI

Sini Kuure
p. +358 41 314 5113
sinigre@gmail.com
rekisteröinti- ja omistajanmuutosasiat
tunnistaja

